

der er tilstrækkelige Mængder af alt dette, er der alligevel 14,000 organiserede Folk, som i Øjeblikket mangle Beskæftigelse og i høj Grad lide under Nødtilstanden. De Herrer, som ønske at bevare det bestaaende Samfund, anvise ingen Udveje for det ulykkelige Forhold, de forkaste Socialismen, men pege ikke paa noget andet, som er i Stand til at raade Bod paa de uheldige Samfundsforhold. Vi forstaa selvfølgelig, at det ikke er muligt at faa indført nye Samfundsforhold just nu, hvor Krisen og Arbejdsløsheden ere inde, men vi haabe saa paa den anden Side, at de Herrer ville være med til at række de arbejdsløse en hjælpende Haand saa vidt muligt i større Omfang, end det er sket de foregaaende Aar. Nød er der, og Skylden bærer det Samfund, der opretholder den nuværende Samfundsordning, opretholder Kapitalismen og dermed Muligheden for Kriser og Arbejdsløshed.

Vi vide af Erfaring, at der ikke er Mulighed for at faa gennemført meget betydelige Bevillinger, faa gennemført den Hjælp, som tiltrænges for de arbejdsløse. Derfor møde vi med saa uendelig beskedne Krav som de to Forslag, vi i Øjeblikket behandle, i Forventning om, at de saa ville blive gennemførte uden alt for megen Modstand. Vi stille disse Forslag, kun fordi Samfundet ikke opfylder det vigtigste Krav, de arbejdsløse stille, Kravet om Arbejde, og fordi vi vide, at Samfundet ikke med eet Slag er i Stand til at opfylde det.

Jeg erindrer fra Forhandlingerne sidste Vinter, hvor meget der taltes om, at man skulde skaffe Arbejde til de arbejdsløse, de offentlige Arbejder skulde fremmes, Sommeren skulde nok bringe rigtig Gang i dem alle og give de arbejdsløse Beskæftigelse; vi skulde ikke i saa høj Grad give dem Understøttelser, det var ikke værdigt, det værdigste var at skaffe dem Arbejde. Og vi vare naturligvis uhyre glade over, at der fra de daværende Regeringspartiers Side aabnede sig en saadan Mulighed, at de gav saa rige Løfter om at bringe Arbejde til de arbejdsløse, og selv om vi havde en vis Skepsis overfor disse Løfter, gik vi alligevel og ventede at se, at der vilde komme Gang i Tingene. Men der er sket uhyre lidt, Arbejdsløsheden har holdt sig hele Sommeren i ikke ubetydeligt Omfang, og de offentlige Arbejder udmærke sig fremdeles i særlig Grad ved langsom Fremadskriden. Jeg fornyer derfor den Henstilling, som gjordes i Fjor, og som jeg gjorde forleden Dag, om at faa sat mere Fart paa

disse offentlige Arbejder. Vi have jo store Arbejder liggende, Personbanegaarden og Postbygningen, som tilsyneladende fremmes uhyre smaat; det var selv i det gode Vejr for ganske nylig vanskeligt at opdage Folk ved Arbejdet derude. De arbejdsløse, som gaa og se paa det, kunne ikke rigtig forstaa, at det, naar der dog her ligger store Byggeforetagender klare til at gøres færdige og store Jordarbejder og meget andet, skulde være nødvendigt, at der alligevel næsten ingen Arbejdere findes beskæftigede ved disse Foretagender. Vi have Christiansborg Slot og Rigsdagens Hus, der er ligeledes kun et ganske beskedent Antal Arbejdere beskæftiget, medens Forholdet utvivlsomt er det, at flere Hundrede Arbejdere ud over dem, der nu findes, kunde finde Beskæftigelse der, hvis man satte Fart paa Arbejdet. Der er Rigshospitalet, forskellige Jernbanearbejder og Esbjerg Havn, altsammen noget, der utvivlsomt kunde sættes i Gang med større Fart, end det er sket hidtil.

Foruden disse Løfter om at sætte Fart paa de offentlige Arbejder erindrer jeg endvidere den megen Tale om at flytte Byernes Arbejdskraft ud paa Landet. Jeg erindrer en højtidelig Deputation, der mødte fra nogle Landboforeninger, tror jeg, herinde hos Ministeren, og bad om Medvirkning eller om Hensyntagen til Ønskerne om at faa Arbejdskraft ud paa Landet og derved navnlig give de arbejdsløse Arbejde paa den Maade. Jeg sagde i Fjor, da jeg havde Ordet under samme Sags Behandling her, at man ikke kunde vente sig ret meget deraf, thi de arbejdsløse Haandværkere og Industriarbejdere kunne ikke uden videre flyttes ud til Landbrugsarbejde; det kende de ikke det ringeste til, og hverken Landmanden, som skal have disse Arbejdere, eller Arbejderen selv vilde være tjent med en saadan Omflytning. Det falder jo dog ikke en Landmand, som har lidt Forstand paa sit Landbrug, ind at engagere en Del Skomagere, Urmagere, Instrumentarbejdere og andre, som ikke have noget som helst Begreb om Landbrugsarbejde, til at udføre det i Virkeligheden i højeste Grad betydningsfulde Arbejde, der falder i Høsten eller paa andre Tider, hvor Landmanden har sin største Virksomhed. Herremanden eller Gaardmanden vil slet ikke have de Folk, som ere ganske uøvede i Landbrugsarbejde.

Men foruden den højtidelige Deputation, som var inde hos Ministeren, og hvis Virksomhed ikke har været at spore i